

Grene af Kommunernes Administration med en Fattigstyrelse, en særskilt Skolestyrelse o. s. v. Jeg tror, det ikke er heldigt, at man i saa høj Grad decentraliserer Styrelsen indenfor Kommunernes Omraade. Det vil være det heldigste, at man lader Skolekommissionen føre Tilsyn med Undervisningen, og at man nogenlunde som hidtil overlader til de kommunale Styrelser at sørge for den økonomiske Side af Sagen, saa at alle Forhold, der vedrøre Skolebygninger, Undervisningsmateriel, Rengøring o. s. v., fremdeles blive noget, som den kommunale Styrelse har med at gøre. I det hele skal man være varsom med at borttage Ansvar fra de kommunale Styrelser, som i Virkeligheden ere dem, der skulle skaffe Pengene til Veje, og som ere dem, der staa med det nærmeste Ansvar overfor Vælgerne, overfor Skatteyderne, overfor dem, der skulle tilvejebringe de nødvendige Midler til Skolevæsenets Styrelse.

Man har, tror jeg, Ret til at sige, at de kommunale Styrelser ikke noget Sted, i alt Fald ikke i Købstæderne, have stillet sig uvilligt overfor Skolevæsenets Udvikling, og jeg er tilbøjelig til at mene, at har der paa dette Felt været Mangler i forskellige Landkommuner, vil dette, at den almindelige Valgret nu er bleven indført i Landkommunerne, snart føre med sig, at det ogsaa der bliver muligt at opnaa Fremskridt. Man har vist Lov til at sige, at i Købstæderne har det i en Aarrække været saaledes, at de kommunale Styrelser have været foran Skolekommissionerne, naar Talen har været om at indføre Fremskridt i Folkeskolen. Dermed skal ikke være sagt, at der ikke hist og her skulde være Skolekommissioner, der fuldt vel have forstaaet deres Opgave. Jeg har nærliggende Eksempler paa, at saadant har været Tilfældet. Men i al Almindelighed tror jeg, som sagt, at det er de kommunale Styrelser, der have været foran, og naar en Taler i Dag har sagt, at den Udvikling, der har fundet Sted indenfor Folkeskolen, har fundet Sted under det nuværende Tilsyn, kunde jeg fristes til at omskrive det og sige, at denne Udvikling mange Steder har fundet Sted til Trods for det Tilsyn, man hidtil har haft.

Maa jeg i øvrigt have Lov til at sige med Hensyn til de foreslaaede Skolekommissioner, at jeg selvfølgelig glæder mig over den forøgede Indflydelse, der er tillagt Forældrene, men jeg kan allige-

vel ikke slutte mig til den Lovprisning, der fra enkelte Sider har lydt over den foreslaaede Sættelse af Skolekommissionen. Jeg vil først og fremmest slutte mig til de Udtalelser, som ere gaaede ud paa, at man skulde fjerne Præsten som født Medlem af Skolekommissionen. Det forekommer mig urimeligt, at vi fremdeles skulde have denne Ordning. Jeg vil henstille til det Udvalg, som faar med Sagen at gøre, om man ikke kunde komme derhen, at Skolekommissionen som Helhed bliver valgt af Beboerne eller eventuelt af Forældrene og Værgerne. Det er muligt, at man derved kunde overflødiggøre disse Nævn, som jeg ellers ser paa med megen Velvillie. Der kan være noget i den Tale, at mange Kokke fordærve Maden, og jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis man gik den Vej, jeg her har antydnet, vilde man kunne naa et tilfredsstillende Resultat. Jeg skal paa nærværende Tidspunkt indskrænke mig til at henstille til Udvalget at forsøge, om man ikke kunde komme den Vej ud, men først og fremmest ønsker jeg at slutte mig til dem, der have gjort sig til Talsmænd for, at Præsten som født Medlem af Skolekommissionen skal man bort fra. Det forekommer mig særlig urimeligt, at Præsten skal være født Medlem af Skolekommissionen, hvis Kommissionen skal have den af Kultusministeren foreslaaede Sættelse. Det vil da blive saaledes, at den Præst, der kaldes til et Embede, indtræder derved straks som Medlem i Stedets Skolekommission og faar i udstrakt Grad Haand i Hanken med Skolevæsenets økonomiske Forhold, og det ikke blot paa det Sted, hvor han bor, men ogsaa i de Nabobyer, hvor han i sin Egenkab af Præst kommer til at virke. Det bør man se at komme bort fra.

Med Hensyn til § 11 ønsker jeg at henstille, at man lader det Punkt udgaa, hvori der tales om, at ved Indstilling til Besættelse af Lærerembeder i Købstæderne, hvortil der er knyttet kirkelige Forretninger, skal man tage Sognepræsten med paa Raad. Dernæst vil jeg henstille, at den Bestemmelse, som findes senere i Lovforslaget om, at Stiftsøvrigheden bliver den kaldende Myndighed i disse Tilfælde, udgaar. Jeg vil henstille, at man kommer ganske bort fra Forbindelsen mellem det gejstlige og vort kommunale Skolevæsen. Endvidere vil jeg henstille, at man stryger den Bestemmelse, der findes om, at Menighedsraadet skal tages med paa Raad ved Spørgsmaal angaaende Undervisnin-